

høje Ting, Hr. C. O. Pedersen, talte om. Det maa derfor i høj Grad undre, forekommer det mig, at Modstanden mod, at den for Udstykningen af de kongerigske Præstegaarde gældende Lov udstrækkes til at gælde de sønderjydske Retsforhold, møder os fra de Partier, som stadig, jeg kunde næsten fristes til at sige: lever højt paa den Opfattelse, at Tyskerne er jo nu en Gang Tyskere og de bliver i al Evighed aldrig andet — dermed mener man jo, at Tyskerne er Folk, man ikke kan stole alt for stærkt paa, og at det er Folk, fra hvem man kan vente alt muligt Spektakel og Ufred. Jeg deler ikke denne Opfattelse, jeg tror, at Tyskerne er som andre Mennesker, og naar de en Gang bliver løst fra den Fortryllelse, der udstraalede fra den kejserlige Pragt- og Magt-udfoldelse, skal de nok ende med at blive som vi andre. Men jeg vil gerne sige til dem, der ikke mener dette, at et bedre Værn mod et muligt nyt tysk Fremstød end Oprettelsen af Tusinder af Smaamandshjem, hvor unge Danske med deres Hustruer kan sidde med Foden under eget Bord, kan vanskeligt tænkes. Derfor er jeg en erklæret Tilhænger af den storstilede Udstykningsplan. Den ærede Folketingsmand Hr. H. P. Hanssen (Nørremølle) har jo ogsaa paa Møder og i Bladartikler gjort sig til Talsmand for Oprettelsen af et Bælte af Husmandshjem langs med den nye Grænse. Det er en Tanke, som efter min Mening fortjener den allerstørste Interesse. Men jeg tilføjer: hvis den skal praktiseres, maa der være Enighed om, at disse Husmandshjem, der altsaa vil blive som et levende Grænsehegn, aldrig kan komme til at tjene andre Formaal end dem, hvortil de er oprettet. Der kan efter min Mening ikke være delte Meninger om, at disse Husmandsbrug langs den nye Grænse maa oprettes efter Loven af 4. Oktober 1919. De maa nemlig ikke kunne kastes ud i det aabne Marked til hvem som helst, men det danske Samfund maa have Haand i Hanke med, i hvis Besiddelse de er. Jeg for min Part kunde tænke mig at gaa med til meget vidtgaende Indrømmelser baade af økonomisk og anden Art til unge danske Landarbejdere, som vilde tage denne Opgave op, denne i Sandhed nationale Opgave. Men jeg vil føje til, at hvad der gælder for Egnen umiddelbart ved den nye Grænse, gælder selvfølgelig for hele Landsdelen. Den nationale Nytte af at faa oprettet saa hurtigt som muligt saa mange selvstændige Smaamandshjem som muligt vil ingen kunne bestride. Derfor forstaar jeg ikke Modstanden mod det foreliggende Lovforslag, og navnlig forstaar jeg den ikke,

naar vi behandler Forslaget ud fra de Erfaringer, der er indhøstet, siden vi fik Loven af 1922. Med Hensyn til denne Lov er det jo gaaet ganske og aldeles, som det blev forudsagt fra denne Talerstol af mit Partis ærede Ordfører den Gang, det ærede 9de Medlem for 6te Kreds (Gunnar Fog-Petersen). Han sagde nemlig, at hvis man ikke vedtog — hvad man jo ikke gjorde — det Ændringsforslag, som de daværende Oppositionspartier her i Tinget stillede, og som gik ud paa, at saafremt den frivillige Overenskomst, som Lovforslaget forudsatte, ikke kunde opnaas, skulde Prisen paa Præstegaardsjorden fastsættes af Statens Jordlovsudvalg efter Forhandling med begge Parter, saa vilde Loven neppe faa den fornødne praktiske Følge. Venstres Ordfører, som ogsaa den Gang var det ærede Medlem, der i Dag har talt paa Partiets Vegne, kunde ikke anerkende dette; i Dag vil jeg dog formode, at han ikke kan slippe udenom den Betragtning, for Resultatet foreligger jo; den fornødne praktiske Følge af Loven af 1922 er ganske og aldeles udeblevet. Derfor bør vi nu, forekommer det mig, hvis vi ønsker dette Spørgsmaal løst, tage Skeen i den anden Haand, og jeg gaar ud fra, at det vedblivende er Hensigten at faa oprettet nye Husmandshjem.

Der har i det andet høje Ting været ført en meget indgaaende Diskussion om Ejendomsretten til de sønderjydske Præstegaardsjorder. Man kan nu bedyre en saadan Ejendomsret saa mange Gange og paa saa kraftig Maade, at der ganske naturligt vækkes en Mistanke hos Tilhørerne om, at de, der forfægter denne Ret, ikke selv er helt paa det rene med, at den virkelig ogsaa er til Stede. Saaledes er det i hvert Fald gaaet mig. At der kan være Tvivl om, hvem Ejendomsretten i Virkeligheden tilhører, derom har vi jo set adskilligt paa Tryk. Jeg skal minde om, hvad en Mand som Stiftkasserer Rasmussen har oplyst om denne Sag i nogle Artikler i „Hejmdal“. Han har oplyst, at slesvigske Kirkeret, Lovgivning, Forvaltning og Videnskab — jeg bruger hans egne Ord — vel anerkender Menighedsorganernes Ret til at forvalte — forvalte — de til Præsteembederne henlagte Midler, men intetsteds antyder der nogen formel Ejendomsret; ikke heller har nogen saadan Ejendomsret givet sig Udslag i Grundbøgernes Betegnelse af Ejendomsforholdet, siger Hr. Rasmussen.

Helt givet er dette Ejendomsforhold sikkert derfor ikke, men jeg skal nu aldeles ikke blande mig i Striden herom, saa meget mindre som det egentlige Ejendomsforhold